

הנה מצאתי בעה"ק מכתבים והנהגות מצדיקי עולם אשר היו לפנינו. והם דברים יקרים וחסתי עליהם שלא ילכו בדברים קדושים לאבוד ע"כ אמרתי לספחם בסיף הספר :

הנהגות מאדמו"ר בהנא קדישא בק"ש מוה' אברהם קאדריסמר וצ"ל

אלה הדברים אשר יעשה האדם וחי בהן. ומכלל הן וכו'. ראשית חכמה יראה
ה' יראהו על פניכם זו הבושה שירא ויבוש ויכלם ויכסוף מלפני הבורא
יה' שמו לעד לעולמים שמשקיף ורואה על נגלהו וסחרו וזופס ומביט על כל
מחשבותיו. וזמן כל הלצבות ואין שכחה לפניו יח"ש. ויאלמין באמתיה שעמיד
ליהן דין וחשבון על מחשבותיו הרעים והרסורים שכלל גלוי וידוע לפניו יח"ש
כמו שאמר הכתוב הלא את השמים ואת הארץ אתי מלא. לקיים מה שאמרו
חכמינו ז"ל אחזה פרשה קטנה שכל גופי הסורה תלוים בה הוי אומר בכל
דרכיך דעהו דהיינו שכל עניני גשמייה גופא כמו אכילה ושהיה ושינה ומשגל
וכל מיני הענוג. לא יהיה רק לש"ש כמבואר בש"ע או"ח. יראה ללמוד וללמד
חכמתו ז"ל אחזה פרשה קטנה שכל גופי הסורה תלוים בה הוי אומר בכל דרכיך
דעהו דהיינו שכל עניני גשמייה גופא כמו אכילה ושהיה ושינה ומשגל וכל מיני
הענוגים לא יהא רק לש"ש (כמבואר בש"ע או"ח סי' רל"א). לקיים מה שאמרו
ולחזור ה' שבת ולקיים כל פרטיה ופרטי פרטיה ושיהיה בקי בהם למאוד שלא
יעבור ח"ו אחי אסור בדיני. ירחיק עצמו למאוד מאד מחברת רשעים וכלאים
והשקרנים אשר אין יראה ה' נגד פניהם והויים מאמינים שהשי"ת לופס ומביט
על כל החבולותיו ורועים להרבות כבודם ולמעט כבוד המקום ב"ה הרחמן ייילינו
מחס. כי חברתן רעה מאוד מאוד אם לא ע"פ הכרח גדול מה שצריך לישא
וליהן עמהם בענינים ודברים שבמזון אבל מה דאפשר לקצר יקצר. יבחר לו
יום אחד בכל שבוע לישב בהענייה ויודי וחרטא אמוניות וזכיה עד השלום
השעה וארבעים יום יום אחד לשבוע וזכך יום מימי ההענייה סג"ל יצבול עצמו
שני פעמים דהיינו בפעם אחד יכוין להעביר חלאת וזוהמת וטינופה וסר ח
הטומאה מעליו וצטבילת השיטה יכוין לקבל הקדושה והטהרה. וזכך יום מימי
ההענייה סג"ל יתבודד עצמו ויחודה על מעשיו הרעים הקשים מעבירה עצמה
כמאמר חז"ל בשברון לב ובאנחה ובחרטה גדולה. ויחסר מאוד מן הסניות ובפרט
בעת הבניה כי היא סכנה עולמה מאוד ח"ו. ויהפלה להשי"ת שיסייעהו וישמרהו
בשמירה מעולה ושלא ישיב חס ושלום לאלו הדברים ודומיהן. יראה להרבות
בצדקה לפי יכולתו ובפרט קודם ההפלה ליחסר מאוד מאוד בעיני דבר שבמזון
אשינו בספק ספיקא של גזל בני שום היתר בעולם עד כי ישאל שאלת חכם
אוהבו כי אחז"ל לא נחתם גזר דינם אלא על הגזל וכו'. הגם שסיו פרועים מאד
בעריות כמש"כ כי השחית. כל בשר וכו'. וכל הסורה שבע"פ ואגודה ומדרשים
מלאים

הנהגות מאדמו"ר אברהם קאליסקר זצ"ל

מלאים מעטין ה"ל. וכל הנוזל את חצירו פרוטה כאלו הוא גזל את נפשו ר"ל. לחסר מאד מן השכרות דהיינו שלא ישחה משקה המשכר עד שיבזבל את מוחו לא בסעודה מריעות ולא בסעודת מלוא בש"א ואפילו בשבתות וי"ט ולא ישתכר עד כדי שאינו יכול לדבר בפני המלך. שמה יסתעפין הרבה דברים מזהמים ועבירה גוררת כו'. יזהר מאד מעמם ומגאווה וגבחות הלבו והקפדה ויעבור על מדותיו. ואף אם יתרפוהו אדם ישחוק וגם על ב"ב לא יקפיד כלל אף כשיהי' אחס היזק ח"ו בחוק ביתו. ויאמין באמונה שלימה שהכל הוא בהשגחה פרטית. לחסר מאד מהסתכלות נשים אפילו בחולות ולא על כל' דבר המביא לידי הרכוד ולא על בגדיהם. ולא על מנוחה וננוחות שלהם. ולא על בהמם חיה ועוף בשעה שזוקקין זה לזה ולא בכל מקום שיש שם סיעת נשים. וגם על אשתו כשיח' נדה לא יסתכל בה כי פוגש מאד' כשמתו. כמו שכתוב וחסה עליו ב"מ. יזהר שיכח שומר מצוה ה"ינו שימתין כל היום מתי יבא לידי מצוה ואקיימנה. יזהר מאד תכ"ד דברים המעכבים את התשובה דהיינו עטו ושפלות עד קלה האחרון והרחקת גאווה עד קלה האחרון. וליזהר מאד בנטיילת ידים וברכת הכהנין ע"פ פסקי ש"ע. לנקות גופו קודם התפלה כמש"כ שמור רגלך כאשר תלך כו' ושיהיה כל מלבושיו נקיים מלואה ומשכבת זרע. ויהיה ממארי דחושבנא דהיינו קודם שיסב לישן יתשוב בטלמו צינו לבין קונו מהיום שטבר אולי חטא ומרד באלקי ישראל במעשה ובדבור ובמחשבה. ויפשט במאד מאד את ימלא אחס דבר עבירה נגד חורו ית"ש איז תומ"י יתודה ויזעק בצדיה ובחטוטים ובשברון לב ואנחה. יזהר מאד מעלבות ועללות ובפרט מהד' דברים דהיינו חופה ושקר ומלשיות ורכילות אלו הדברים אין זוכים לקבל פני השכינה. וכשאי"ה יזכה ויזהר מאד בכל צדאי' מראש הכתיב הצורא יתצ' לנו שיייענו לכל זה והוא רחום יכפר די"א. מהראוי וכון מאד שיקרא אלו העלות פעם א' בכל שבוע שהם דברים שעומדים ברומם של עולם. ובהשקפה ראשונה במשכת הראות יראה שלא ישליך אחרי גיוו הדברים האלה אשר יעשה האדם וחי בהם בודאי:

מכתבת יד אדמו"ר בהנא קדישא כ"ע ז"ע.

הנהגות מהרב החסיד בוצינא דנהורא כבוד קדושת שמו

מזה' מרדכי מלעבווימש ז"ע

אלה הדברים אשר יעשה אותם האדם והי בהם:

- א. תיכף בקומו שחרית יטול ידיו ג' פעמים בקירוגין כמבואר בשו"ע.
- ב. בעת וקומו שחרית עד שעה אחר זמן תפלה יזהר לבל יעשה שום מלאכה. גם יזהר שלא ידבר שום דברים בטלים חוץ זמן ה"ל אם לא בלאונם ובהכרח גדול שיצטרך לדבר:

הנהגות מהרב החפ"ד מרדכי מרעכוומיש זי"ע

- ג. חסר מאוד ללמוד בכל יום ויום תנ"ך ומשניות. גם אם יכול ללמוד גמרא. ללמוד. גם מדרש ועין יעקב. ולא יעבור משיעולין הכל. עכ"פ ילמוד מעט בכל יום מכל שיעור כאשר יוכל ולא יעבור.
- ד. חסר מהסתכלות בנשים על שום אשה אפילו על פניה ובחולס וגויה ואפי' באשמו בעת עומאחה ולא יסתכל בנחמה ועוף בעת שנוקין זה לה.
- ה. יסר מעט וקנאה ושנאה וכאשר ידמן לידו שיכעוס ילך למקום למיט קרים ויחן ששם ג"פ על א"י.
- ו. קודם כל תפלה יחן פרוטה לא"י.
- ז. ישמור שבה כהלכתו בכל כחו לבד איסור עשיית מלאכה המבואר בשו"ע חסר שלא לדבר דברים בטלים כל יום השבת. ולא יחשוב רק בחורה ועבודה :
ח. קודם אכילה יפספס במעשיו ולהרהר בחשובה על מעשה דיבור ומחשבה ויטול ידיו אח"כ כדין שו"ע ויצרך אליהם. ויזהר לבדק על כל דבר שאוכל ושחה אפילו מיט. ויצרך בזונה ויזהר שיהיה המקום נקי שלא יבדק חס ושלוס במקום המיטופח :
- ט. קודם השינה ילמוד אגדה בעיון. ויפספס במעשיו ויקרא קריאה שמע שדפס בשערי ציון :
- י. יזהר בכל יום להצודד בחדר מיוחד כמו שעה או חצי שעה ולהרהר בחשובה ולבכות על עוונותיו ולהתחנן לה' שימחול לו על עבירות שעשה.
- יא. להשתטח ב' שנים ומחאה ב"צ ר'ופים גם בחוץ שנים הג"ל יתענה ג' הפסקות של ב' ימים בעת שיבחר תוך השנים הג"ל וציוני השטות יעסוק בחורה ועבודה כל היום ולא יעשה שום מלאכה אם לא מה שיצטרך מאד מאד :
- יב. לא ישחה שום משקה המשכר אפילו בשבת ויו"ט :
- יג. לקרות את הלעטיל הזה ג' או ד' פעמים בכל יום שיחיה שגור בפיו ובלב לעשותם בשלימות :

אגרת הקדש מהרב ר' ריב הגליש לבנו

רמעינדה"ש תחלת הכל להכניע נגד הש"י ולשבר תאותיו ומרות רעות על ידי לימוד ספרי מוסר הקדושים והחכמים. היינו ספר ראשית חכמה ארחות צדיקים ושער הקרושה, ולהתבונן תמיד וללמוד מהם כמו שהם חיים וקיימים ומוכיחים אותך. ואל ישיאך יצרך לילך במוסר השכל אשר נתגלה בשנים הללו. כי לנף לסור טרע צריך מוסר לפי ענינו. כי במוסר השכל יוכל היצח"ד להתגב לומר לא פעלתי און ומצאתו פרוסה. הגם שראיתי חכמים הולכים במוסר השכל. אמנם לא ידעתי מה טיבם בביתם בהתבודדות בהורין ובסדקין. והנה אהובי בני ידעתי נאמנה שכמה חכמים בעיניהם נפלו במצודות היצר מפני זה שראו

אגרת הקדש מדרב ר' לייב הנריש לבנו

שראו על הלוי של חכמים אמיתים והנהגתם באכילה ובשתיה ובשחוק וטויל אמנם לא השינו במוב לבבם ושכלם בזה. בכן אהובי בני אל תלך בדרך אתם עד שתראה העקר. ועקר לבבך שהיא נקי מתאות או מדה רעה. ויוכל השכל לעשות פעולותיו. אמנם אם תאות הגוף מהוברת הנם שהיצה"ר ירמה לך לשי"ש ברה לך כמטווי קשת בכל מדה ומרה ותאוה ואין לי להאריך תתבונן עם חכם אמיתי ויבינך. כי חשבת ועוביות אינו מניח להשכל לעשות פעולותיו במוסר השכל ולהנהיג א"ע במוסר השכל. כי בודאי מוסר השכל הוא שכל גדול וקרוב יותר לעבודת הבורא ית"ש. והזהר בני מהכמים בעיניהם ולהיטיב לא ידעו. גם בני הזחר מהפלגה בלתי הדרגה. גם הזהר להסתפק במעט ולשמוח בחלקך אפילו בתורה ועבודה כמאמר תנ"א איזהו עשיר השמח בחלקו אפילו ברברי תורה. בכן עבור את ה' בשמחה ותשמה בעבודה קטנה בעיניך. אמנם אהובי בני צריך להבין זה על בוריו מפה אל פה אל לב שבזה יוכל היצר להתנגב בכן התבונן עם חכמים אמיתים יראי ה' והושבי שמו ושפל רוח רוקא כי שפל רוח בודאי מסתפק במעט ושמה בחלקו ואינו מבקש גדולות אפילו במילי רשמיא. זהבן ואתה רע לך. גם אהובי בני הזהר מן הבושה שפלה ומנוגה אל תתבייש בעבודת הבורא רק תהיה יראתו על פניך זו הבושה האמיתית כאשר הארכתי לך החילוק בין ביישן לבושת פנים גם יהיה דעתך מעורבת עם הבריות בפנים ובשמחה ובנחת ובפרט עם אשתך ובניך והברך. ותנהג א"ע בישוב הרעת ובהתבודדות באיזה שעות ביום כמה פעמים או בלילה בכרי להשגיח על הגוף ומדותיו ותאותיו הרעים להכריחו לחסכים עם השכל לעבודת ודביקות השם. למעשה"ש הצנע לכת עם ה' אלקיך בנירון הנו' סוף דבר הכל נשמע שמע בני מוסר תעמוד בנקודה זו שתכריח הגוף עם כל מדותיו ותאותיו שיהיה כל תנועתך בלתי לה' לברו וכל מעשיך יהיו לשי"ש. אמנם אהוי בני צריך שימוש חכמים אמיתים יראי ה' והושבי שמו לכל הנ"ל. ומי יתן שירחם ה' שתזכה לביאת הארץ הק' ואוכל למסור לך מפה אל פה ולב כאשר יר ה' עלי השכיל מפי רבותי וחברי. גם אהובי בני הזהר בובר שאתה לומר או שומע ואותו הדבר פותח את פיך ולבבך ומתלהב בחשקת לעבודת הבורא אזי קשור על לבך ואל תרצא מפיך זמן רב עד שתתיישן אצלך אותו דבר ואינו פועל עוד. בני תרגיל עצמך באמונת הלב כי לית אתר פנוי מניה ומלא כל הארץ כבודו. וגם שכל מחשבות ודבורים ומעשים עושים רושם ועל פי רוב כמעשה דמי הן לטוב הן גיהיף ח"ו עושים ופועלים ובפרט באמונת חכמים ודבריהם ואל יאמר בודאי אני מאמין בפרט מה שהשכל מתחייב. אמנם ידוע להוי לך כי בין אמונת הלב ואמונת השכל הוא מרחק רב ועצום ואלפי רכבות פרסאות עד אין מספר וצריך הרגל מידי יום ויום שנה או שנתיים או יותר לפי מה שהוא אדם. סוף דבר הכל בני ראה שהבל תאות עולם הזה ומדות רעות ותבקש רחמים מן בעל הרחמים ונתן לך רחמים ורחמך ויסייעך במייעתא דשמיא, ובמחונני בהסרי הבורא שדבריו אלה יעשו פרי כה דברי אביך. אהובי בני לא הסור ימין ושמאל מצוות התורה באמת ואמונה ומכל דברי חכמינו ז"ל והכל בהשכל כפי אשר יודוך חכמי הדור

אגרת הקדש מדרב ר' לייב הגליש לבנו

דוד יראי ה' והושבי שמו אשר תתאבק בעפר רגליהם. וקנה לך חבר טוב וישד וירא שמים אשר יראת אלהים בו בנפשו. ולמעה"ש הזהר כמי שאין תוכר כבדו וכוה תבחינו אם הוא שפל רוח באמת והוא מכיר שפלותו וחסרונו אפילו בתורה ועבודה ומע"ט החזק בו אל תרף ומי שהוא מגים דעתו וטובה לבו אפ"י מעט מועיר כרח והרפה יריך ממנו. אמנם צריך הכהנה בלב ונפש והשכל כי הוא רבר המסוד ללב ור"ל. גם בהבחינה זו צריך לזהר מעצבות שלא יהיה דרך עוצב בו ור"ל. ובואת תהיה עבודתך ותורתך וכל מעשיך אם תראה בהם חסרונך ושפלותך ותהיה נכזה ונמאם בעיניך ימך לבבך ויכנע ויבוש ויכלם מפני הבורא הבוחן וצופה לבות הכל בשמחה בלי עצבות אוי רצויה לפני המקום ב"ה הגם שהוא הסר ושפל המקום ימלא חסרונך. ואם ח"ו יגים דעתו וזחה לבו עבודתו פסולה. אמנם רע הגדר והשמירה מפני סכנת העצבות כזה בבחינה לשמחה בחלקו ולהסתפק במיעוט אפילו בעבודת ה' וכמאמר הו"ל אחד המרכה ואחד הממעיט וכו' ומאמר תר"א ז"ל. זאת ועוד אחרת להזהר בברכת הנהיגן בכל ברכה וברכה להרגיש הטעם ולבסמם נפש בתענוג הרבירים במרבר עם המצוה לנוכה בכל דבור כי מכה"כ ומהזה הכל ולהתענג על ה' להרגיש טעם. כמו היך אוכל ישעם ברבר התאב לו מאד. ואל יזרוק המרכה מפיו בלא רעת ומה לי להאריך בהנהגתו. כי הארם יתחדש בכל יום לבו והנהגתו. את האלהים ירא והוי מתאבק בעפר רגלי החכמים חכמי האמת באמת ויהוד לך ומחשבותיך ודיבורך ומעשיך בלתי לה' לברו. וגם רע בני שככל העבודה ובכל מרה אפילו המוכחרת בעת שתראה ותכיר חסרונך רע שחסרון זה אתה בעצמך. ואז אתה שוה עם כל השפלים והטוב שבעבודה או מרה זו היא מתנה מהבורא ית"ש ותהיה שפל רוח מפני שאתה כאחד מן הפחותים ותשמח במתנת חלקך שחלק לך הבורא מתנה שלימה עם הטוב שבעבודה זו. ע"כ.

אגה"ק מאדמו"ר כהן אל עריון מודה אברהם נ"ע משנת תקנ"ז

אהו"ב"י אחי ורעי בני אל חי אל אחר אב אחר לכולם. ממקום אחר הפשוט נתפשטו כלם בכלים מכלים שוניט. ובהפשט המלבוש ישאר הפשוט אחד אחוז בחבלי עבותות האהבה. ולמען האהוה וריעות אברהם נא. האוקנם-הלא כבר כתבתי שלשים שלא אכתוב עוד להבין ולהורות. רק בראי שתא ראיתי רמעת העשוקים ותלמידיהם מגדולי הצדיקים אשר לא שמשו כל צרכן. ולא נזהרו בנהלתן ונכווין שריפה גדולה שריפת הנפש והגוף קיים ובעוה"ז תועים מרברי אלהים חיים. כל אחד לקה עצמו לצר אחר נעו מעגלותיהם לא ירעו הבין דברי רבן באין מכין. כי מפני הרעה אשר בלבם נאספו ונטבעו בעומקא אויל חיורא ואתי סומקא ועל ה' שמים במחשבותם. ובאמת ירדו תהומות. ועל אלו אמר מתריעין מיד בצעקה גדולה ומרת נפש חי ווי כולי האי ואולי כי נגע

אגרת החדש

עד הנפש אשר ע"כ חרדתי אליהם את כל החרדה הזאת פן ואולי ח"ו תקראנה אותם כאלה לבנות מגדל בשכל נבדל פן יפתח לבבכם וסרתם מכונת האמת והאמונה שכל הרברים הנוגעים ברומו של עולם הכל למקום אחד הולך הוא. הסובב אל נקודה אחת הן יראת ה' היא חכמה משא"כ איפכא לא לחכמים להם שזוהי עקר היראה והאמונה כי היראה הוא פנימיות ותוכניות נקודה שכל הגלגל הסובב תורן עליו וכל העולמות נבנו עליו. הוא השכל הראשון והוא האחרון. ולהיות הנקודה הזאת שלא לזוז מסנה צונוי ה' הלכה למעשה ע"פ התורה אמונת חכמים בל תסור מאמונה או תצליח ותשכיל ותורך נוראות. מה שאין כן התורה והשכליים לברם סבלי יראה קודמת מה נבדלים כלים ומכלים הבעלים כי נקודת היראה הוא סוף המעשה במחשבה תחלה עולים ויורדים בה. מקור הברכות. וטוב הגנוז. מה שא"כ בנין השכל לברה בלי יראה קודמת הסובבה עמוק עמוק מי ימצא אע"פ שכולו טוב דינין מתערין. כי התפשטות השכל לאין שם לחשך נחשך כידוע אשר ע"כ לא נהירין לי שבילין דרקיע שנרפסו. והנה בכתובים מקרושי עליון נבנ"ם שכל דבריהם כנחלי אש עומדים ברומו של עולם ולא כל מוחא סביל דא. הוא דכתיב לבעלי נשמה קדושה או להעובדים מאהבה אשר כבר יצאו מן המבע. כי לא כל הרוצה ליטול את השם יטול של של תחיה והיים שאם לא זכה נעשה לו סם המות. והן עתה יד הכל משמשין בתשמישי קדושה לתורה ולתעודה ולעשות להם כוונות כי יפול הנופל מסנה שאם לא זכה מסוכן. ומי יאמר זכיתי ללבי שחרתי. אל בינתי אשען ח"ו כי השכל נבזה לפי זכוך החומר והנפש וכפי מה שהוא כן מושך את השכל אליו. משא"כ האמונה והיראה מוכך החומר ומשחר את הנפש להאיר בנר מצוה ותורה אור עולם ואוצר ה' יבא. הנה לדעתי הייתי מקבץ כל מפרים הקדושים המפורים בירי המתחילים ויהיו נגזזים תחת יד זכי הנפש. ומהם ילמדו המתחילים מעט מעט לפי שכלם אחר הבנה הרבה. מראנה פן תרבה עליהם חיות השכל מחשבת הגוף שאינו מן הטובן לקבל וממשיך את השכל אחריו החוצה ח"ו אשר כל באיה לא ישובן ר"ל. והנה אנכי ורעיי בהיותנו אצל ארמ"ר הרב המגיד ממעזריטש נ"ע היינו מסתפקים בדבר אחד זמן רב. כ"א לא באנו לשמוע אלא דבור זה דיינו. והיינו שומרים אותו בקדושה ובסתרה ער עת בא דבור שנית. כמו שכתוב רבש מצאת אכול רייך וכו'. ומאמר חז"ל מתוך שחסידים היה תורתן משתמרת שהיו שומרים את הדבר כי לא היה תורתן אומנתן אלא רבי שמעון בן יוחאי והברית. והרבה עשו וכו' ולא עלתה בידם. כללא דמלתא עקר האמונה והיראה הוא מקור הברכות והטוב הגנוז. וכל השכליים ומקור השכליים הוא מקור הדינין ר"ל. לכן שומר נפשו ירחק מהם. אהובי אחיי ורעיי הנה מלאתי מלין הציקתני רוח בטני אלמלא כל הימים היו אין באר ומלתי עם סופר ואר"ש. עד היום ראיתי אחרי רואי הרשים מקרוב באו לשכון כבוד בארצנו. והן המה המפורסמים במקום ומחויקים בעצמם כי אנשי מופת המה והכמים הם בעיניהם ומשתמשים בבת קול דברי אלהים חיים. תולין עצמם באילן גדול האר"י ז"ל ריב"ש. ומתעטפים בטלית שאינו שלהם, בעלי ראתן שרץ כסוחם. בונין בתים על

על יסוד רעוע לא ידעו ולא יבינו בחשכה יתהלכו. וביראת ה' מאסו וחכמת מה להם, ומחשבתם ניכרת מתוך מעשיהם מעשים אשר לא יעשו וכעזרה"ש ארץ ישראל מהורה ומקוואתה מהורה. מקיאה וגועלת גיעולי השם. מפרסמת את החנפים. כי לא לפני תנף יבא. בבל יראה וימצא. והיר הוא כמבוער וכמי שאינו. ועל אשר ראיתי את המראה נתתי את לבי עליכם ועל בניכם ברוכים אתם לה'. כי חישישין לתקלה מראנה מדבר פן יפגעו בכם מרי נפש כי מרים הם. ומדברים גדולות נראים כעומדים ברומם של עולם. ובחלקקות לשון ציד כמצורה שאין בה דגים. כי תאזה הוא לעינים לבקש גדולות ונפלאות. והוא מכה המתהלכת דלמא ח"ו משכי אבתרייהו ויררו היים שאולה כבלע רשע צדיק ולא נודע כי באו אל קרבנה. שוחט מבפנים ומעלים מבחוץ. תם וישר הוא מבלה. ע"כ מצוה וחובה עלי להודיר והיר נחוץ לכל עובר באזהרה גדולה ונוראה לכל אשר יראת ה' נוגע בלבו. שמעו ותחי נפשכם ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו. כי הן הן הדברים עתיקים יוצאים מפה הרב הקדוש מהוה"ר מנחם מענדיל נ"ע שלתב אליכם כזאת ועוד אהרת. כי ביותר צריך לזה במדינתם שמשובשת בגמות על כן הענין אין צו אלא לשון זירוז למעט בשכליים נסתרים. כי עבים סתו למו. וסכליים המה סבה לנר טרם יכבה ח"ו. כי לא דבר ריק הוא ואם דיק מכם. כי אחרי שהיית הלכ הן הן הדברים. ומרוב האהבה הפצתי צדיק כדכתיב והאלהים עשה את האדם ישר וכו'. כי קודם ההטא של אדה"ר היה בבחינת תם כמש"כ ביעקב שהוא תקונו של אדם הראשון. ויעקב איש תם. זהו האמונת הגדולה כאמור שהוא למעלה מן השכל. ואחר החטא נפל בשכליים רבים כמו שכתוב ותפקחנה עיני שניהם וירעו טוב ורע. כי התחלת הרע הוא מן השכל. דמיניה רינן מתערין מרגלא בפומיה דצדיקייא שיהיה חולין על פסוק אשה כי תחל לזנות. כי ההתחלה שהוא השכל ממנו נמשך הזנות וכמה נאבדו ונתפקרו מן השכליים. ודור המדבר שהיה דור רעה לא היו כ"א הכמים. ונבונים וירועים לא אשבת. וההוא להתבונן בבינה יתירה. וכמעט רגע הכריעו ברעת ישרה הוא קו הישר המכריע ויעמדו רגליהם על האמונה כלום. כיון שהוא מאמין בו ית' כי הוא הבורא ומאתר תורה. וזאת תורת האדם בנפשו הוא שלא לסור מאחרי הבורא ית"ש ובו תרבק נפשו. אבל מפני החומר הסובבו ומושבו אילך ואילך פונה לכל הצדדין הזור וניעור ומפרק בלאחר יד להתבונן בבינה לכל צד ופינה להעמיר האמונה על כנה. או ידע רעת ה' והשיב אל לבבו נאמן כי הדעת הנאמן באמונה שהוא למעלה מהשכל הוא הקו הישר המכריע אשר ע"כ נקרא דור רעה שלא רצו להתמהמה בבינה כ"א לאמונה נקראו והקדימו נעשה לנשמע כמו שאמרו רבותינו ז"ל מי גלה רוא רנא וכו' ומן העשיה יגיע אל השמיעה מנר מצוה אל תורה אור. כי אחרי שיוזכר החומר והצורה מן היראה או יראו אור בהיר בשחקים. כמו שאמרו רז"ל רצה הקב"ה לזכות את ישראל שיוזכרו מאד לפיכך הרבה להם תורה ומצות שהיה הקב"ה חושש שלא ילכו אחרי שכליים הנבדלים ויתמשכו אחרי הרע ח"ו לכך הרבה להם תורה ומצות. ועשה להם משמרת למשמרת. והזיל הזהירו ג"כ מאד מפהר הנ"ל שאם יעלה על לב

אגרת הקדש

אדם איזה שכל שיהיה יבהין מאיזה צד הוא אם משוב או מרע. אל זה יביט אם זה השכל נגד שום גדר ומצטרף או אפילו נגד איזה מנהג כשר של ישראל הקבוע ע"פ קצת איזה גדולי הדור או יברה ממנו כבורה סן האש הגדולה. כי בודאי ישרוף. אבל אם יראה שזה השכל הוא לברר ולהחזיק ולצרוף זאת הגדר לעשותו בהשכל ומועצות ודעת וטוב עין הוא יבורך. אף גם זאת מצווה ועומד ספת הרה"ג מוהר"ר מנחם מענדיל נ"ע שכתב אליהם שהתהלך העבודה בכל יום הוא מעניני יראת העונש והוא לצורך גדול ממנה הוא מתחיל ואהרי ראותו שהוא שלם ביראת העונש לא ימלט מליפול לבאר שהת. כי התורה הקדושה שלימה נתנה לא תחסר כל בה וכל דבר דבר צריך להבירו אם יפול האהר חסר ואתא חסר לא יוכל להמנות. והכו"ל שאמרו אל תהיו כעבדים המשמשין את הרב כ"י כל זה הודיעו לנו התכלית ה...מתי. אבל הדרך שיבא אל התכלית לא יפלא כל דבר מקמן ועד גדול. לכן אמר רז"ל הנותן צדקה לעני בשביל כ"י הרי זה צדיק גמור. ממנה הוא מתחיל ומסיים לעשות האמת ומפני שהוא האמת. ובכל יום ובכל עת ובכל שעה הצריכו לעמוד על הכל. מהשכל הקסן עד השכל הגדול. זה עוזר לזה זה עוזר לזה. ולשומע יונעם. ה' עליהם ומעשה ידיהם כוננו. ובא לציון גואל ברנה. דברי המקשר אליהם בקשרי עבודת האהבה ומעתיר אל ה' בעדם שיעלו מעלה מעלה :

נאום אברהם בא"א מוהר"ר אלכסנדר כ"ץ זלה"ה.

הועתק והוכנס לאינטרנט

www.hebrewbooks.org

ע"י חיים תשס"ד